Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003811

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: 1542 СТ 17.09.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ступницька Олена Григорівна
2. Olena Stupnytska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-9260-2507

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 05 Соціальні та поведінкові науки

Дата захисту: 31-08-2026

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Код за ЄДРПОУ: 0207115203

Місцезнаходження: вул. Чорноглазівська, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16212

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15

Тема дисертації:

1. ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ БІЙЦІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ З РІЗНИМ БОЙОВИМ ДОСВІДОМ
2. FEATURES OF MOTIVATION OF TERRITORIAL DEFENSE FIGHTERS WITH DIFFERENT COMBAT EXPERIENCE

Реферат/анотація:

1. АНОТАЦІЯ Ступницька О.Г. Особливості мотивації бійців територіальної оборони з різним бойовим досвідом. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня наукового ступеня доктор філософії за спеціальністю 053 – Психологія. – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, 2026. У дисертаційному дослідженні обґрунтовано актуальність та важливість розв'язання проблеми особливостей мотивації військовослужбовців сил територіальної оборони з бойовим досвідом та без нього. Об'єкт дослідження: мотивація особистості. Предмет дослідження: особливості мотивації бійців територіальної оборони з різним бойовим досвідом. Мета і завдання дослідження полягають у теоретичному обґрунтуванні та емпіричній перевірці виявлення психологічних особливостей мотивації бійців територіальної оборони з різним бойовим досвідом та на основі результатів надання рекомендацій щодо покращення ефективності мотивації. У вступі обґрунтовано

актуальність проблеми дослідження особливостей мотивації бійців територіальної оборони з різним бойовим досвідом, показано зв'язок роботи з науково-дослідною темою кафедри, сформульовано мету та завдання дослідження, визначено об'єкт, предмет, методи дослідження, наведено наукову новизну, практичне значення результатів, апробацію й публікації. У першому розділі на основі теоретичного аналізу наукових джерел проаналізовано теорії мотивації, уточнено психологічні особливості мотивації військовослужбовців без бойового досвіду та бійців із досвідом бойових дій. Встановлено, що наявність бойового досвіду пов'язана зі зміною структури мотивації, рівнем психологічної готовності, особливостями саморегуляції та переживанням бойового стресу. Визначено, що для військовослужбовців без бойового досвіду більш характерною є мотивація, пов'язана із захистом родини, власного дому та найближчого соціального середовища, тоді як у військовослужбовців із бойовим досвідом посилюється значущість обов'язку, професійної відповідальності, ціннісно-смислових та національно-патріотичних мотивів. У другому розділі сформовано комплекс дослідницьких методів для вивчення специфіки мотивації військовослужбовців територіальної оборони з різним рівнем бойового досвіду. Для виявлення рівню стійкості до бойового стресу у військовослужбовців використовували опитувальник «Адаптивність-200»; з метою дослідження особливостей мотивації військовослужбовців залежно від специфіки їхнього бойового досвіду, а також рівня стійкості до бойового стресу, було застосовано такі опитувальники та анкетні методики, а саме: опитувальник «Експертної оцінки особового складу щодо визначення МПС (морально-психічного стану); анкета «Психологічна готовність до успішного виконання службових завдань в умовах бойових дій»; анкета «Дослідження основних складових готовності військовослужбовців до захисту України від військової агресії»; «Опитувальник бойового стресу» О. Блінова; проективні техніки: методика «Кактус» М. Панфілова, методика «Гомункулус» А. Семенович, КТС О. М. Еткінда; застосовано коефіцієнт кореляції К. Пірсона. У третьому розділі у межах психологічного супроводу військовослужбовців впроваджено корекційну програму, метою якої є оптимізація емоційних станів респондентів, зниження рівня тривожності та депресивних проявів, покращення адаптаційних можливостей, підвищення здатності до подолання стресогенних чинників, а також посилення рівня мотивації. У висновках наведено основні результати наукової роботи щодо вирішення поставлених задач дослідження. Практичне значення отриманих результатів: полягає в емпірично встановлених в процесі дослідження особливостях мотивації військовослужбовців територіальної оборони з бойовим досвідом та без нього, обґрунтуванні значення та запропонованих методах саморегуляції та шляхах підтримки стресостійкості військовослужбовців територіальної оборони Збройних сил України. - запропонованих практичних рекомендаціях щодо підвищення мотивації військовослужбовців територіальної оборони з бойовим досвідом та без нього та психологічних програмах підтримки та розвитку їх мотивації; - обґрунтуванні особливостей психологічного супроводу військової служби військовослужбовців територіальної оборони у сфері їх мотивації до виконання бойових завдань, психологічної стійкості, бойової готовності, а також при адаптації до мирного життя та реабілітації бійців та особливостей організації їх психологічного консультування. - обґрунтуванні особливостей організації психологічного консультування військовослужбовців сил територіальної оборони. Ключові слова: мотивація особистості, військовий стан, територіальна оборона, бойовий стрес, бойовий досвід, вплив бойового досвіду, морально-психологічний стан, адаптація, мотиваційно-вольові якості, ціннісні орієнтації військовослужбовців, психоемоційне перевантаження, екстремальні умови, стресові умови, реабілітація.

2. ABSTRACT Stupnytska O.H. Motivation Characteristics of Territorial Defense Force Personnel with Different Levels of Combat Experience. Qualifying scientific work submitted as a manuscript. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in Specialty 053 – Psychology. – National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Kharkiv, 2026. The dissertation substantiates the relevance and importance of addressing the problem of motivation characteristics among servicemen of the Territorial Defense Forces with and without combat experience. Research object: personality motivation. Research subject: motivation characteristics of Territorial Defense Force personnel with different levels of combat experience. Purpose and objectives of the study: to provide a theoretical justification and empirical verification of the psychological characteristics of motivation

among Territorial Defense Force personnel with different levels of combat experience and, based on the obtained results, to develop recommendations for improving motivational effectiveness. The introduction substantiates the relevance of studying the motivational characteristics of Territorial Defense Force personnel with different levels of combat experience, demonstrates the connection of the research with the scientific program of the department, formulates the purpose and objectives of the study, defines the object, subject, and methods of research, and presents the scientific novelty, practical significance, approbation, and publications related to the dissertation. The first chapter presents a theoretical analysis of scientific literature and examines the motivation theories developed. Psychological characteristics of motivation among servicemen without combat experience and those with combat experience are clarified. It was established that combat experience is associated with changes in motivational structure, psychological readiness, self-regulation, and the experience of combat stress. The second chapter develops a comprehensive set of research methods for studying the motivational characteristics of Territorial Defense Force personnel with different levels of combat experience. The “Adaptability-200” questionnaire was used to assess resistance to combat stress. To investigate motivational characteristics “Expert Assessment of Personnel for Determining Moral and Psychological State” questionnaire; the “Psychological Readiness for Successful Performance of Service Tasks in Combat Conditions” questionnaire; the “Study of the Main Components of Servicemen’s Readiness to Defend Ukraine from Military Aggression” questionnaire; O. Blinov’s Combat Stress Questionnaire; and projective techniques including M. Panfilova’s “Cactus” method, A. Semenovych’s “Homunculus” method, and O. M. Etkind’s Color Relationship Test. Pearson’s correlation coefficient was used for statistical analysis. The third chapter describes the implementation of a corrective intervention program within the framework of psychological support for servicemen. The program aimed to optimize emotional states, reduce anxiety and depressive manifestations, improve adaptive capacities, enhance the ability to cope with stressors, and strengthen motivation. The conclusions summarize the main scientific results obtained in addressing the research objectives. Practical significance of the obtained results: lies in the empirically established characteristics of motivation among Territorial Defense Force servicemen with and without combat experience, as well as in substantiating the importance of self-regulation and proposing methods for its development, together with approaches to maintaining the stress resilience of servicemen of the Territorial Defense Forces of the Armed Forces of Ukraine. The practical significance is reflected in: – the development of practical recommendations aimed at enhancing the motivation of Territorial Defense Force servicemen with and without combat experience, as well as psychological support and development programs designed to strengthen their motivation; – the substantiation of the specific features of psychological support during military service for Territorial Defense Force personnel in the areas of motivation for combat task performance, psychological resilience, and combat readiness, as well as in facilitating adaptation to civilian life, rehabilitation processes, and the organization of psychological counseling; – the substantiation of the specific principles and organizational features of psychological counseling for servicemen of the Territorial Defense Forces. Keywords: personality motivation, martial law, territorial defense, combat stress, combat experience, impact of combat experience, moral and psychological state, adaptation, motivational and volitional qualities, value orientations of servicemen, psycho-emotional overload, extreme conditions, stressful conditions, rehabilitation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Національна безпека і оборона

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ступницька О. Г. Специфіка мотивації військовослужбовців сил територіальної оборони. Габітус. 2025. № 70. С. 264–267. (Б) DOI https://doi.org/10.32782/2663-5208. 2025.70.48

http://www.habitus.od.ua/journals/2025/70-2025/50.pdf (Наказ МОН України № 420 від 15.04.2021 р.)

- 2. Тимченко К. В., Ступницька О. Г. Вплив бойового стресу на психоемоційний стан військовослужбовців. Габітус. 2025. № 72, ч. 2. С. 125–129. (Б) DOI https://doi.org/10.32782/2663-5208.2025.72.2.23 http://www.habitus.od.ua/journals/2025/72-2025/part_2/25.pdf (Наказ МОН України № 420 від 15.04.2021 р.)
- 3. Ступницька О. Г. Особливості організації психологічного консультування військовослужбовців з числа бійців територіальної оборони. Наукові записки. Серія: Психологія. 2025. № 3 (9). С. 87-92. (Б) DOI: https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2025-3-12 Https://journals.cusu.in.ua/index.php/psychology/issue/view/79/80(стор.87-92) (Наказ МОН України № 1543 від 20 грудня 2023 р., додаток 4)
- 4. Ступницька О. Г., Мєзєнцева Є. В. Проблема післявоєнної адаптації бійців територіальної оборони до життєдіяльності в сучасному мегаполісі. Наука і освіта. 2025. № 4. С. 78–84. (Б) DOI 10.24195/2414-4665-2025-4-9 https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2025/4_2025/11.pdf (Наказ МОН України № 886 від 02.07.2020 р., статус підтверджено та продовжено)
- 5. Ступницька О. Г. Мотиваційні особливості бійців із досвідом бойових дій. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія. 2025. № 4 (69). С. 55–62. (Б) DOI https://doi.org/10.32689/maup.psych.2025.4.9 https://doi.org/10.32689/maup.psych.2025.4.9 (Наказ МОН України № 1188 від 24 вересня 2020 р., з подальшими оновленнями та продовженням статусу)
- 6. Ступницька О. Г. Мотивація новобранців та бійців без бойового досвіду. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія. 2026. Т. 37 (76), № 1. С. 235 – 242. (Б) DOI https://doi.org/10.32782/2709-3093/2026.1/36 https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/1_2026/38.pdf (Наказ МОН України № 409 від 17 березня 2020 р., додаток 1)
- 7. Жарікова С. Б, Ступницька О.Г, Філоненко В. М. «Особливості професійної саморегуляції військовослужбовців з різним рівнем схильності до деструктивного ризику». Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука. Серія: Педагогіка та психологія. № 1 за 2026 рік. С. 108-113. (Б) DOI https://doi.org/10.32782/3041-2021/2026-1-14 https://journals.megu.rovno.ua/index.php/ped-psyh/article/view/190 (Наказ МОН України № 1188 від 24 вересня 2020 р., додаток 5)
- 8. Ступницька О. Г. Саморегуляція та стресостійкість військовослужбовця територіальної оборони Збройних Сил України. Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 24 берез. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. С. 228-229. https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/549474cd-0a51-419c-a494-6749785de137/content
- 9. Ступницька О. Г. Мотиваційні чинники вступу на службу до територіальної оборони України. Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 29 берез. 2024 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. правових наук України. Вінниця : ХНУВС, 2024. С. 303-304. https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ec5e5eee-590a-402b-a868-13ac5ed97874/content
- 10. Ступницька О. Г. Фактори що впливають на психологічну стійкість та мотивацію бійця сил територіальної оборони. Актуальні проблеми діяльності складових сектору безпеки і оборони України (до 10-ої річниці створення Національної гвардії України) : тези Всеукр. наук.-практ. конф. (24 жовт. 2024 р.). Харків : Вид-во НАНГУ, 2024. С. 727–729. https://nangu.edu.ua/uploads/files/documenty/Naukova%20diyalnist/naukovu%20forumy/2024/Zbirnyk_tez_
- 11. Ступницька О. Г. Мотивація військовослужбовців в умовах тривалої війни. Особистість, суспільство, закон : тези доп. учасників Міжнар. психолог. форуму (м. Харків, Україна, 25 квіт. 2025 р.) / МВС України,

Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. правових наук України. Харків : ХНУВС, 2025. С. 201–203. https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/462c216a-f1e3-4540-bfa1-a6d456f7fc8c/content

- 12. Михайловська В. Є., Ступницька О. Г. Тривога і депресія у військовослужбовців. Особистість, суспільство, закон : тези доп. учасників Міжнар. психолог. форуму (м. Харків, Україна, 25 квіт. 2025 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. правових наук України. Харків : ХНУВС, 2025. С. 127–129. https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/462c216a-f1e3-4540-bfa1-a6d456f7fc8c/content
- 13. Уфлянцева М. Р., Ступницька О. Г. Бойовий стрес та психологічні особливості військовослужбовців сил територіальної оборони. Особистість, суспільство, закон : тези доп. учасників Міжнар. психолог. форуму (м. Харків, Україна, 25 квіт. 2025 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. правових наук України. Харків : ХНУВС, 2025. С. 222-224. https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/462c216a-f1e3-4540-bfa1-a6d456f7fc8c/content
- 14. Ступницька О. Г., Панфілов Ю. І. Роль командира у формуванні бойового духу, мотивації та довіри бійців територіальної оборони. Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізаційних змін : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків – Кишинів, 16–17 жовт. 2025 р.) / НТУ «ХПІ», (International Conference «Innovation Management: The Connection Of Business, Technology, Education, And Economic Sustainability», October 16-17, 2025). Харків : НТУ «ХПІ», 2025. С. 229–231.
- 15. Ступницька О. Г., Мєзєнцева Є. В. Лідерство та мотивація як ключові ресурси психологічної стійкості військовослужбовців в умовах бойових дій. Актуальні проблеми соціального розвитку в суспільстві змін : тези доп. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 26–28 берез. 2026 р.) / НТУ «ХПІ». Харків : НТУ «ХПІ», 2026. С. 53-55. https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/df42ab51-8097-429f-a865-73f6c05ba3e4/content

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; програмні продукти, програмно-технологічна документація; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панфілов Юрій Іванович

2. Yurii I. Panfilov

Кваліфікація: к. психол. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5288-3904

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Большакова Анастасія Миколаївна

2. Anastasiia Bolshakova

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4343-6694

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шиліна Алла Андріївна

2. Alla Shilina

Кваліфікація: к.психол.н., доц., 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7377-0776

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Шиліна Алла Андріївна

Код за ЄДРПОУ: 2885117642

Місцезнаходження: проспект Льва Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солодовник Тетяна Олександрівна

2. Tetiana Solodovnyk

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7772-9938

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Штученко Ірина Євгенівна

2. Iryna Y. Shtuchenko

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3056-4344

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Підбуцька Ніна Вікторівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Підбуцька Ніна Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ступницька Олена Григорівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна